СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ЕКОНОМІЧНА ПСИХОЛОГІЯ»

Ступінь освіти	магістр
Освітня програма	Усіх спеціальностей
Тривалість викладання	2 семестр 3 чверть
Заняття:	
лекції:	2 години
практичні заняття:	2 година
Мова викладання	Українська

Кафедра, що викладає: Прикладної економіки, підприємництва та публічного управління
Консультації: за окремим розкладом, погодженим зі здобувачами вищої освіти

Інформація про викладачів:

Ащеулова Олександра Миколаївна

Доцент, кандидат економічних наук, доцент кафедри ПЕППУ

Персональна сторінка: https://surl.li/qzdabx

Orcid ID 0000-0002-8982-9725

Scopus ID 57204160577

Google scholar https://surl.li/fguxxq

E-mail: ashcheulova.O.M@nmu.one

1. Анотація до курсу

Дисципліна «Економічна психологія» спрямована на формування у студентів теоретичних знань та вироблення практичних навичок щодо формування компетентності здобувачів вищої освіти в галузі економічної психології діяльності підприємств та зайнятості. Дисципліна передбачає вивчення системи уявлень про феномени економічної поведінки, алгоритми і моделі, що описують економічні переваги, вибір економічного рішення і чинники, що впливають на закономірності економічної діяльності.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета – полягає у розкритті взаємозв'язку різних суб'єктів економічних стосунків, а також формування у здобувачів вищої освіти: знань про психологічні особливості особистості економічної діяльності, навичок ефективного психологічного аналізу економічних явищ на різних рівнях соціального життя суспільства (особливості мотивації, поведінкових дій економічних суб'єктів (споживачів, підприємців, управлінців, домогосподарств).

Завдання курсу:

– засвоїти основні теоретичні концепції економічної психології;

– розглянути специфіку сучасних соціально-економічних процесів крізь призму економічної (організаційної) поведінки, реклами, грошового обігу, підприємництва, споживання;

– дослідити основні господарські(соціально-психологічні, функціональні)ролі людини в суспільстві;

– з'ясувати, як засоби господарської діяльності людини, її економічні очікування та орієнтації зумовлюються приналежністю до певних соціальних та професійних спільнот;

– оцінити психологічну ефективність системи соціальних механізмів розвитку української економіки;

– прогнозувати найважливіші трансформаційні тенденції соціально-економічних відносин в сучасному українському суспільстві.

– презентувати власний проект та кваліфіковано вести дискусію щодо моделей економічної поведінки людини в різних сферах економіки та під впливом дії економічних та психологічних детермінант, інформаційно-психологічних технологій;

– розуміти та пояснювати особливості прояви та впливу соціально-психологічних чинників на поведінку людини у різних сферах економіки;

3. Результати навчання:

– розуміти методологію дослідження психологічних процесів в економіці, систему факторів вибору економічної поведінки, принципи психологічного управління економічними процесами;

– досліджувати та оцінювати психологічні закономірності у сфері господарської діяльності, досліджувати та визначати моделі економічної поведінки;

– визначати психологічні основи поведінки споживачів і здатність дослідити та визначити моральні імперативи економічної поведінки, проблеми зайнятості;

– визначати грошовий тип особистості та здійснювати економіко-психологічну оцінку споживачів, клієнтів, конкурентів, визначати основні тенденції грошової економічної поведінки суб'єктів;

– визначати грошовий тип особистості та здійснювати економіко-психологічну оцінку споживачів, клієнтів, конкурентів, визначати основні тенденції грошової економічної поведінки суб'єктів;

– планувати комплексну соціально-психологічну стратегію просування підприємства/продукту та організувати систему мотивації та соціально-психологічні процеси на підприємстві;

– прогнозувати можливі наслідки впливу психологічних чинників на різні форми економічної поведінки з акцентуванням уваги на індивідуальних відмінностях економічної поведінки окремих суб'єктів у трансформаційних умовах;

– реалізувати набуті знання щодо аналізу особливостей економічної поведінки людини у сфері споживання і реклами, підприємництва та бізнесу, грошового обігу, заощадження та фінансів та використовувати отримані знання для формування власної економічної поведінки.

4. Структура курсу

ЛЕКЦІЇ

1. Предмет, завдання та структура економічної психології. економічна поведінка

Об'єкт, предмет та методи економічної психології. Історія виникнення та розвитку економічної психології. Економічна психологія в системі наук. Економічна поведінка прийняття рішень.

2 Економічна соціалізація

Види та етапи економічної соціалізації на різних вікових етапах розвитку. Проблеми економічної соціалізації та десоціалізації дорослих у суспільстві. Види та специфіка економічної адаптації. Економічне самовизначення: структура, основні компоненти, чинники. Успіх соціалізації.

3. Економічна психологія грошей

Психологія діяльності сприйняття грошей. Типи й акцентуації особистості в контексті використання грошей. Ставлення до грошей у різних соціальних групах населення. Установки щодо грошей та їх символізм. Експерименти з монетами та банкнотами. Пластикові картки.

4. Економічна психологія споживання

Вплив середовища та культури на поведінку споживача. Фактори споживацького відбору. Типові ефекти споживацької поведінки. Моделі вибіркової поведінки споживача. Імпульсивні покупки. Я – концепція споживання. Онлайн шопінг.

5. Економічна психологія реклами

Психологічні основи впливу рекламної комунікації. Моделі впливу реклами. Моделі і вимірювання впливу реклами. Реклама як психологічний вплив. Реклама, що сприяє продажу.

6. Економічна психологія бідності та багатства

Предмети першої необхідності і предмети розкоші. Визначення. буденні уявлення. Мотиви придбання розкоші. Характеристики люксових брендів. Визначення та теорії бідності. Психологічні аспекти бідності. Установки щодо бідності. Психологічні аспекти бідності. Установки щодо багатих людей. Багатство і щастя. Як правильно витрачати гроші.

7. Економічна психологія трудової мотивації та безробіття

Мотивація вибору професійної діяльності. Основні мотиви ефективної праці (економічні, соціальні, психологічні, організаційно-адміністративні). Роль економічної психології при удосконаленні системи управління господарчою організацією. Психологія безробіття. Соціально-психологічні характеристики безробітного. Етапи емоційного стресу від втрати роботи. Психофізіологічний аспект безробіття: вплив на стан здоров'я людини.

8. Економічна психологія підприємницької діяльності

Психологічні передумови підприємництва. Етика та ідеологія підприємництва. Мотивація підприємців. Психологічний портрет підприємця. Сплата податків та моделі

несплати податків. Способи зниження частоти несплати податків.

9. Економічна психологія іміджу організації

Сучасне розуміння, завдання, сутність, принципи зв'язків з громадськістю. Моделі паблік рилейшнз. Суть поняття «імідж організації». Образ організації у свідомості людини. Структура та принципи формування образу організації. Підвищення привабливості організації (самопрезентація, репутація організації, брендинг)

ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ

Економічна соціалізація.
Економічна психологія грошей.
Економічна психологія споживання.
Економічна психологія реклами.
Економічна психологія бідності та багатства.
Економічна психологія трудової мотивації та безробіття.
Економічна психологія підприємницької діяльності.
Економічна психологія іміджу організації.

5. Технічне обладнання та/або програмне забезпечення

Активований акаунт університетської пошти (student.i.p.@nmu.one) на Офіс365.

6. Система оцінювання та вимоги

6.1. Навчальні досягнення здобувачів вищої освіти за результатами вивчення курсу оцінюватимуться за шкалою, що наведена нижче:

Рейтингова шкала	Інституційна шкала
90 – 100	відмінно
74-89	добре
60-73	задовільно
0-59	незадовільно

6.2. Здобувачі вищої освіти можуть отримати підсумкову оцінку з навчальної дисципліни на підставі поточного оцінювання знань за умови, якщо набрана кількість балів з поточного тестування та самостійної роботи складатиме не менше 60 балів.

Оцінювання здійснюється за результатами тестової роботи, яка містить 60 закритих тестових питань

Бонусні бали студенти можуть отримати за активність (відповіді на додаткові питання) протягом курсу.

6.3. Критерії оцінювання підсумкової роботи:

60 тестових завдань з чотирма варіантами відповідей, правильна відповідь оцінюється в 1 бал (разом 60 балів).

Опитування за тестом може проводиться з використанням Moodle та/або Teams.

7. Політика курсу

7.1. Політика щодо академічної доброчесності

Академічна доброчесність здобувачів вищої освіти є важливою умовою для

опанування результатами навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Академічна доброчесність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), плагіату (відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства), фабрикації (вигадування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі). Політика щодо академічної доброчесності регламентується «Положенням про систему запобігання та виявлення плагіату у Національному технічному університеті «Дніпровська політехніка»» (https://surl.li/vzoqcs), Кодексом академічної доброчесності Національного технічного університету «Дніпровська політехніка» (https://surl.li/umkwcp) та Політикою щодо використання штучного інтелекту в діяльності НТУ «Дніпровська політехніка» (https://surl.li/skcgvo).

У разі порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. За цих обставин викладач залишає за собою право змінити тему завдання.

При вивченні освітнього компоненту не дозволяється використання ШІ для:

– виконання підсумкових робіт під час участі у контрольних заходах (контрольні роботи, залікові тести, індивідуальні письмові завдання тощо), якщо інше не дозволено викладачем;

– повного копіювання згенерованого ШІ контенту (текстів, зображень, відповідей тощо) без критичної обробки, редагування чи належного посилання на джерело у випадках, коли використання ШІ дозволено;

– імітації самостійного мислення чи створення відповідей, які не відображають особистих зусиль здобувача вищої освіти, що вимагають авторського аналізу, рефлексії чи міркувань;

– виконання розрахункових чи аналітичних завдань, де необхідне самостійне розуміння логіки, встановлення причинно-наслідкових зв’язків і формулювання висновків;

– підготовки до дебатів, усних презентацій чи аналізу первинних джерел, що потребують самостійного формулювання думок, інтерпретації та контекстуального аналізу;

– створення контенту, який порушує авторські права чи етичні норми, зокрема публікацію згенерованого контенту, що може спотворювати реальність чи знецінювати важливість повідомлень

7.2. Комунікаційна політика.

Здобувачі вищої освіти повинні мати активовану університетську пошту.

Обов’язком здобувача вищої освіти є перевірка один раз на день (щодня) поштової скриньки на Office365 та відвідування групи у Teams.

Усі письмові запитання до викладачів стосовно курсу мають надсилатися на університетську електронну пошту.

7.3. Політика щодо перескладання

Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин оцінюються

на нижчу оцінку. Перескладання відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

7.4. Політика щодо оскарження оцінювання.

Якщо здобувач вищої освіти не згоден з оцінюванням його знань він може оскаржити виставлену викладачем оцінку у встановленому порядку.

7.5. Участь в анкетуванні.

Наприкінці вивчення курсу та перед початком сесії здобувачу вищої освіти буде запропоновано анонімно заповнити електронні анкети (Microsoft Forms Office 365), які буде розіслано на університетські поштові скриньки здобувачів. Заповнення анкет є важливою складовою навчальної активності, що дозволить оцінити дієвість застосованих методів викладання та врахувати пропозиції здобувачів стосовно покращення змісту навчальної дисципліни.

8. Рекомендовані джерела інформації

1. Компанієць В.В. Полякова О.М. Економічна психологія: Конспект лекцій. Харків: УкрДУЗТ, 2021. 90 с.
2. Карамушка Л. М. Психічне здоров’я персоналу організацій в умовах війни : Навч.-методичний посібник. Київ : Інститут психології імені Г.С. Костюка НАПН України, 2023. 124 с.
3. Кириченко В.В. Психологія праці та інженерна психологія : навчальний посібник. Житомир : Вид-во ЖДУ імені І. Франка, 2022. 240 с.
4. Томчук-Пономаренко Н.В. Т56 Економіка добробуту: навч. посіб. для студентів економічних спеціальностей. Київ : Видавництво Ліра-К, 2020. 234 с.
5.Талер Р. Поведінкова економіка. Чому люди діють ірраціонально і як отримати з цього вигоду. Київ: Наш Формат, 2021. 464 с
6. Гусєва О.Ю., Легомінова О.Ю, Воскобоєва О.В. Психологія підприємництва та бізнесу: навчальний посібник. Київ : Державний університет телекомунікацій, 2019. 257с.
7. Фера С. В. Економічна психологія. Навчальний посібник .Чернігів: ФОП Баликіна С.М., 2020. 164 с.
8. Карамушка Л. М. Психічне здоров’я персоналу організацій в умовах війни : Навч.-методичний посібник. Київ : Інститут психології імені Г.С. Костюка НАПН України, 2023. 124 с.